

AİLE EĞİTİM

B Ü L T E N İ

• TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

• ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI

• MAYIS - 2026

**OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE
İLGİ VE YETENEKLERİN DESTEKLENMESİ**

Sevgili Aileler,

Okul öncesi dönem; çocukların gelişiminin hızla ilerlediği, ilgi ve yeteneklerinin gelişmeye ve keşfedilmeye başladığı eşsiz bir süreçtir. Bu dönemde içinde buldukları çevre ve onlara sunulan zengin deneyimler, ilgi ve yeteneklerinin gelişiminde önemli bir rol oynar. Bu nedenle sizlerin desteği, çocuğunuzun kendini tanıması ve bu alanlarda gelişim göstermesi açısından büyük önem taşır. Bu sayıda, çocuğunuzun ilgi ve yeteneklerini fark etme ve destekleme sürecinde sizlere rehberlik edecek bilgi ve önerilere yer veriyoruz.

İlgi ve Yetenek Nedir?

İlgi çocuğun doğal olarak merak ettiği, keyif aldığı ve yönelmeye istek duyduğu alanlardır. Yetenek ise çocuğun belirli bir alanda öğrenme, anlama ve yapabilme potansiyelidir. Örneğin müzik dinlemekten hoşlanması ilgidir, ritimleri doğru şekilde tekrar edebilmesi ise yetenekle ilişkilidir. Benzer şekilde futbolla vakit geçirmek istemesi ilgidir, topu hedefe doğru atabilmesi veya yakalayabilmesi yeteneğinin bir göstergesi olabilir.

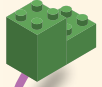
Yetenek yalnızca sanat veya sporla sınırlı değildir; sosyal, bilişsel ve duygusal birçok alanda ortaya çıkabilir. Doğuştan gelen bir potansiyele dayanır; ancak uygun ortam, deneyim ve destekle zaman içinde gelişir ve şekillenir.

Her çocuk farklı ilgi ve yeteneklere sahiptir. Bu nedenle çocukların hangi alanlara ilgi duyduğunu fark etmek ve bu alanlarda onları desteklemek, gelişimlerini sağlayan önemli bir adımdır.

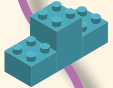
Çocuğun İlgisi ve Yetenekleri Nasıl Fark Edilebilir?

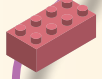
Çocuğunuzun ilgi ve yeteneklerini fark etmenin en etkili yollarından biri, onu dikkatle ve sabırla gözlemlemektir. Aşağıdaki sorular bu süreçte size rehber olabilir.

Hangi konular hakkında merak edip sorular soruyor?

Çocuğunuz en çok hangi oyunları tekrar ediyor?

Hangi etkinlikler sırasında daha istekli ve mutlu görünüyor?

Hangi alanlarda daha dikkatli veya kendinden emin görünüyor?

Çocuğunuzun belirli etkinliklere daha uzun süre odaklanabilmesi, farklı yollar denemesi veya öğrendiklerini farklı durumlarda kullanabilmesi de gelişen ilgi ve becerilerine dair önemli ipuçları sunabilir. Ancak her çocuğun gelişim sürecinin kendine özgü olduğu unutulmamalıdır.

İlgi ve Yeteneklerin Desteklenmesine Yönelik Öneriler

Çocuğunuzun ilgi ve yeteneklerini fark etmek kadar bu alanları uygun şekilde desteklemek de gelişimi açısından büyük önem taşır. Okul öncesi dönemde sunacağınız destek, olumlu benlik algısı ve öz güven gelişimi için sağlam bir zemin hazırlar.

Çocuğunuzu gözlemleyiniz ve seçim yapmasına fırsat tanıyınız.

Öncelikle çocuğunuzun neleri merak ettiğini ve zaman içinde tekrar eden ilgi alanlarını fark ederek bu merakı besleyen fırsatlar sunabilirsiniz. Kendi seçtiği alanlarda yapabildiklerini deneyimlemesi, kendine güven ve başarıya duygusunun gelişimini destekler.

Farklı alanlarda deneyimler sununuz.

Okul öncesi dönem, çocukların ilgi ve yeteneklerini keşfetmeye başladıkları önemli bir süreçtir. Resim, müzik, doğa, spor ve oyun gibi farklı alanlarda deneyimler sunmak çocuğunuzun farklı alanları denemesine ve kendine uygun olanları keşfetmesine olanak sağlar. İlgi duyduğu alanlarda tekrar eden deneyimler becerilerinin gelişmesini sağlar.

Duygusal olarak destekleyici bir yaklaşım benimseyiniz.

Çocuğunuzun her koşulda yanında olduğunuzu hissetmesi, yeni şeyler denemesi için ihtiyaç duyduğu güveni sağlar. Yeni bir şey denerken heyecanlanabilir, zorlanabilir veya ilgisi zamanla dağılabilir. Böyle anlarda onu anlamamız ve desteklememiz süreci kolaylaştırır.

Serbest oyun zamanları planlayınız.

Çocuğunuza gün içinde serbest oyun zamanı tanıyabilirsiniz. Serbest oyun, çocuğun kendi seçtiği materyallerle özgürce oynadığı ve süreci kendisinin yönettiği oyunlardır. Bu süreç kendi kararlarını vermesine ve farklı yollar denemesine fırsat tanır.

Birlikte gözlem ve keşif yapabileceğiniz etkinlikler planlayınız.

Doğa yürüyüşleri yapmak, müze gezmek gibi etkinlikler çocuğunuzun ilgi alanlarını fark etmesini destekler.

Gözlemlerinizi çocuğunuza yansıtınız.

Çocuğunuzun oyun ve davranışlarını gözlemleyip ona yansıtmanız, kendini tanımasına yardımcı olur. Bu süreçte "Çok zekisin.", "Çok akıllısın." vb. etiketleyici ifadeler yerine "Bugün uzun süre bloklarla oynadın, mutlu görünüyordun.", "Resim yaparken çok dikkatliydin." vb. gözleme dayalı ifadeler kullanmaya özen gösteriniz.

Çocuğunuzun çabasına ve duruma özgü geri bildirimler veriniz.

Sonuçtan çok sürece odaklanan geri bildirimler vermeye özen gösteriniz. Örneğin çizdiği bir resim için "Çok güzel olmuş", "Aferin!" demek yerine "Resmindeki şu detay dikkatimi çekti.", "Bu sefer farklı renkler kullanmışsın." vb. duruma özgü ifadeler kullanabilirsiniz. Ayrıca "Bana resmini anlatmak ister misin?" gibi sorular yöneltebilirsiniz.

Grup etkinliklerine katılımını destekleyiniz.

Benzer ilgi alanlarına sahip akranlarıyla bir arada bulunması ve takım oyunlarına katılması, çocuğunuzun motivasyonunu artırır ve ilgisini sürdürmesine katkı sağlar.

Dikkat dağıtıcı unsurları sınırlandırınız.

Özellikle ekran karşısında geçirilen uzun süreler, çocuğunuzun dikkatini ve doğal keşif süreçlerini olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle ekran süresini yaşına uygun şekilde sınırlandırmanız önemlidir.

Çocuğunuzun ilgi ve yeteneklerini desteklemek için zengin ve uyarıcı bir ortam oluşturmanız, pahalı ve karmaşık oyuncaklar sunmanız gerektiği anlamına gelmez. Önemli olan, çocuğunuzun çok yönlü gelişimini destekleyen, yaratıcılığını kullanabileceği ve gelişim düzeyine uygun materyaller sunmaktır.

Örneğin çocuğunuza sunacağınız açık uçlu oyuncaklar (yapı blokları, oyun hamuru, kil gibi), farklı şekillerde kullanılabilirdiği için hayal gücünü geliştirmesine katkı sağlar. Aynı zamanda problem çözme ve esnek düşünme becerilerini destekler.

Resimli çocuk kitapları ise çocuğunuzun yeni kavramlar öğrenmesine, hayal gücünü geliştirmesine ve farklı ilgi alanları keşfetmesine yardımcı olur.

Evde bulunan eşyaları çocuğunuzla birlikte oyuna dönüştürebilirsiniz. Örneğin tencere kapağını direksiyon, oklavayı at veya büyük bir kutuyu roket olarak kullanabilirsiniz. Bu tür oyunlar çocuğunuzun hayal gücünü zenginleştirir.

Doğal malzemeler (çam kozalakları, taşlar, yapraklar vb.), farklı dokular sunarak çocuğun duyuşsal gelişimini destekleyip merak duygusunu artırabilirsiniz.

Ayrıca evde bulunan mukavva kutular, plastik şişeler, kumaş parçaları ve renkli gazete sayfaları gibi artık materyalleri güvenli hale getirip değerlendirerek çocuğunuzla birlikte oyuncaklar yapabilirsiniz. Çocuğunuz, kendi yaptığı oyuncaklarla daha uzun süre ve keyifle oynayacaktır.

İlgi ve Yetenekleri Desteklerken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

Bu süreçte farkında olmadan benimsenen bazı yaklaşımlar, çocuğunuzun ilgi ve yeteneklerini keşfetmesini ve bu alanlarda ilerlemesini zorlaştırabilir.

Beklentilerinizi dengede tutunuz.

Her çocuğun gelişim hızı ve mizacı farklıdır. Beklentileriniz çocuğunuzun bireysel özelliklerine ve gelişim düzeyine uygun olmalıdır.

Sonuca değil sürece yönelik geri bildirim veriniz.

Okul öncesi dönemde çocuklar "Yapabilirim." duygusunu hissetmeye ihtiyaç duyar. Çabasının fark edilmesi ve desteklenmesi çocukların motivasyonunu artırır.

"Birinci oldun mu?", "Daha iyi yapabiliyordun." gibi ifadeler yerine "Çok emek vermişsin.", "Denemeye devam etmen çok güzel." gibi çabasını takdir eden ifadeler kullanabilirsiniz.

Aşırı müdahale etmekten ve etiketlemekten kaçınınız.

Çocuğunuzun kendi ilgi duyduğunuz alanlara yönlendirmek için ısrarcı olmayınız. "Sen sporcu olacaksın." gibi onu erken yaşta tek bir alana yönlendirmek veya "Sen zaten bu konuda iyi değilsin." gibi ifadeler kullanmak, çocuğun kendine olan inancını olumsuz etkileyebilir.

Denemesine fırsat tanıyınız, ilgi duymadığı durumlarda zorlamayınız.

Çocuğunuzun ilgi alanları ve motivasyonu zaman içinde değişebilir. Bu değişim farklı alanları deneyimleyerek kendini keşfetme sürecinin doğal bir parçasıdır.

Başkalarıyla kıyaslamayınız.

"Bak arkadaşın ne güzel yapmış." gibi ifadeler, çocuğun kendi gelişimine odaklanmasını engeller ve öz güvenini olumsuz etkileyebilir.

Okul öncesi eğitim, çocukların ilgi ve yeteneklerinin erken yaşta fark edilmesi ve desteklenmesi açısından önemli fırsatlar sunar. Bu doğrultuda uygulanan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı kapsamında çocukların bilgi, beceri, eğilim ve değer gelişimi bütüncül bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Programın bu yapısı, çocukların ilgi ve yeteneklerinin erken dönemde fark edilmesi; gelişim süreçlerinin desteklenmesi, öğrenmeye yönelik olumlu tutum geliştirmeleri ve kendilerini tanımaları açısından önem taşımaktadır. Bu süreçte öğretmenlerin düzenli gözlemleriyle her çocuğun bireysel özellikleri dikkate alınarak gelişim süreci izlenir ve uygun öğrenme ortamları planlanır. Çocukların merak etmeleri, keşfetmeleri, denemeleri ve öğrenme sürecine aktif katılımları desteklenir. Farklı deneyimler yoluyla kendilerini keşfetmelerine fırsat sunulur ve bu süreçte her çocuğun kendi hızında ilerlemesine imkân tanınır.

Çocuklarınızın ilgi ve yeteneklerinin gelişiminde siz ailelerin desteği büyük önem taşır. Ev ortamında sunduğunuz desteğin yanı sıra okul ile iş birliği içinde olmanız, öğretmenlerle düzenli iletişim kurmanız ve toplantılara katılım sağlamanız, çocuğunuzun gelişiminin bütüncül olarak değerlendirilmesine yardımcı olur. Bu iş birliği sayesinde çocuğunuzun ilgi, ihtiyaç ve bireysel özellikleri daha iyi anlaşılır; hem okulda hem evde tutarlı bir şekilde desteklenmesi sağlanır.

Okul Öncesi Çocuk Kulüpleri

Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde açılan okul öncesi çocuk kulüpleri, çocuklarımıza güvenli ve eğitici bir ortamda farklı alanları deneyimleme ve yeni beceriler kazanma fırsatı sunmaktadır.

Çocuk kulüplerinde; değerler eğitimi, robotik kodlama, yabancı dil, drama, bilim, sanat, müzik ve spor gibi alanlarda çalışmalar yapılır. Bu etkinlikler, çocuğun ilgi duyduğu alanları daha yakından tanınmasına, yeni beceriler kazanmasına ve öz güveninin gelişmesine katkı sağlar.

Kıymetli Aileler,

Okul öncesi dönem, çocuğunuzun ilgi ve yeteneklerini keşfetmeye başladığı yıllardır. Bu süreçte sunulan her fırsat, çocuğunuzun kendini tanımaya ve güçlü yönlerini fark etmesine destek olur.

Bu potansiyelin gelişebilmesi için deneme ve keşfetme fırsatlarına, destekleyici bir çevreye ve sabırlı bir rehberliğe ihtiyaç vardır. Sizlerin sağlayacağı bu destek, çocuğunuzun kendi yolunu çizebilen, potansiyelini ortaya koyabilen, girişken ve öz güvenli bir birey olarak gelişimine katkı sunacaktır.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Bu bültende kullanılan görseller <https://tr.123rf.com/> adresinden telif bedeli ödenerek kullanılmıştır.

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

tegm.meb.gov.tr

@mebtegm

Atatürk Blv. No 98 Milli Eğitim Bakanlığı
Kat 2 Blok A/B ve Kat 5 Blok A Kızılay
Çankaya/ANKARA